

PIETER CORNELISZOOM HOOFT (AMSTERDAM)
AAN CONSTANTIJN HUYGENS [DEN HAAG]
12 MAART 1641
2666A

Reactie op de ontvangst van Huygens' *Orgelgebruyck*.

Samenvatting: Hooft dankt Huygens voor diens *Orgelgebruyck* en voor diens epigrammen. Hij stuurt Huygens een gedicht op Alva's duim.

Bijlage: 'Op den duim van 't metalen beeldt des Hartoghen van Alva' (Hooft 1641; gedicht).

Over een antwoord van Huygens is niets bekend.

Datering: Worp (4, p. 160, n. 2) veronderstelde dat de onderhavige brief zou zijn geschreven *na* Huygens' gedicht op Alva's duim, dat op 16 maart 1641 is gedateerd ('In pollicem statuæ Ducis Albani. Ad Hoofdium'; Gedichten 3, p. 158), en gaf daarom de datum 22 maart 1641. De brief geeft daar bij beter lezen echter geen aanleiding toe: Hooft schrijft slechts dat hij Barlaeus' gedicht over hetzelfde onderwerp heeft gelezen. We handhaven daarom de datum aan die onder het ontwerp aangegeven en die is gevolgd in de verdere primaire bronnen en ook reeds in de editie van Tricht (3, p. 339).

Primaire bronnen: Amsterdam, Univ. Bibl., Hs. II C 11, p. 951: ontwerp (autograaf).

— Den Haag, Kon. Bibl., Hs. KA CLXXIa, omslag b, nr. 135: afschrift van ontwerp voor *Werken*.

— *Werken* (Hooft/Hooft 1671), Brieven, nr. 178, pp. 150-151: volledig, met het bijgesloten gedicht.

— *Brieven* (Hooft/Huydecoper 1738), nr. 661, pp. 495-496: volledig, met het bijgesloten gedicht.

Vroegere uitgaven: Vloten 4, nr. 786, p. 13: volledig.

— Worp 3, nr. 2676, pp. 159-160: volledig.

— Tricht 3, nr. 1065, pp. 339-440: volledig.

Namen; Fernando Álvarez de Toledo (hertog van Alva); Caspar Barlaeus; Cleopatra; Daniël Mostart; Joachim van Wickevoort.

Titels; *Orgelgebruyck*; 'Varia supellex' (Huygens; gedichten).

Glossarium; orgelspel (orgelspel).

Transcriptie

Aen den Ridder Huigens, Heer van Zuilichem.

Mijn' Heere,

Ik dank U. Ed. Gestrengheyt hooghlijck voor 't lof van 't stichtelijck orgelspel, en voor den dank, dien ik van den Heere Mostart en d'andre tot leverloon ontfangen heb; desgelijx voor 't gehoor der geestighe quikken, gezonden van U. Ed. Gestrengheyt aen den Heere Barlaeus. Uwer Ed. Gestrengheyt gedenkt misschien der veirsen, gedicht van Zijn' E. over een' wijle, op den metaelen duim des Hartoghen van Alva, welk overschot, als een steen uit 's lands lenden geloost, bij mij bewaert wort, ende dat zij U. Ed. Gestrengheys ooren niet ten volle gevielen. Mij nu peinzende aen Cleopatra, ende hoe zij, ervaeren in veelerlei taelen, zich met elke beholp, naer dat zij elken haeren zin daerin aerdighst zagh uit te drukken, is een' lust aengekoomen om te proeven oft men ook eenighe wijze van praet der onze op 't speelen met dezen vinger konde passen, die ons eertijds zoo veel quaedt spels gemaect heeft. Oft dit kindt, dat ik U. Ed. Gestrengheyt in deze luijeren t'huis breng, opwieghens oft weghwerpens waerdigh zij, bid ik U. Ed. Gestrengheyt te oordeelen, ende altijd het beste van d'onderdaenigheit haer toegewijdt,

Mijn' Heere,

van U. Ed. Gestrengheys verplichten, ootmoedighsten dienaer
P. C. Hooft.

T^r Amsterdam, den 12^{en} in Lentemaent des jaers 1641.

Vertaling

Aan de ridder Huygens, heer van Zuilichem.

Mijnheer,

Ik dank u zeer voor uw ¹pleidooi voor het stichtelijk orgelspel en voor de dank die ik van de heer [Daniël] Mostart en de ²ander als loon voor de ³aanlevering ontving, alsook voor het horen van de geestige ⁴epigrammen, die u aan de heer [Caspar] Barlæus had gezonden. U herinnert zich misschien het ⁵vers nog wel, dat ⁶hij een tijdje geleden maakte over de metalen duim van de hertog van Alva, welk overschot, uit het land verwijderd als een niersteen uit het lichaam, bij mij wordt bewaard - en dat dit [gedicht] u niet ten volle beviel. Terwijl ik nu dacht aan Cleopatra, die vele talen kende, en ze allemaal gebruikte, wanneer zij in een daarvan goed kon uitdrukken wat ze wilde, kreeg ik zin om te proberen, of men onze eigen taal ook gebruiken kon voor het spel met deze vinger, die ons voorheen zoveel narigheid heeft bezorgd. Of dit ⁷kind dat ik bij u in luiers aflever, opgevoed of weggegooid moet worden, dat te beoordelen vraag ik u, zoals ik u ook vraag het beste te denken van de onderdanigheid jegens u, van,

mijnheer,

uw ootmoedige en verplichte dienaar
Pieter Corneliszoon Hooft.

Amsterdam, 22 maart 1641.

1. *Orgelgebruyck*.

2. Joachim van Wickevoort?

3. Heeft Hooft exemplaren doorgestuurd aan Mostart en 'de ander', wellicht Wickenburg?

4. Huygens, 'Varia supellex,' 11 januari - 20 februari 1641 (Gedichten 3, pp. 143-155).

5. Barlæus' vers over de duim van Alva schijnt verloren te zijn gegaan. Het werd althans niet gepubliceerd in zijn *Poemata*.

6. Barlæus.

7. Hooft, 'Op den duim van 't metalen beeldt des Hartoghen van Alva,' 2 maart 1641 (Stoett I 1899, p. 320).
